

Tas Latweefchu draugs.

1842. 12 Novbr.

46ta lappa.

J a u n a s s i n n a s.

Is Zehrpatas. Bija pilssehtâ pahr nabbagu nammu weens gohda-wihrs eezelts par sinnahneeku, un tam kahds stubris no scha namma leela dahrsa eedohts, lai winsch to, zil spehdams, few pascham par labbu apkohpjoht. Gan winnam sawâ weetâ bija gruhtri, ar feewu un behrneem istift, bet winsch ne peekusse sawâ dahrsinâ publedamees, stahdija aweeschnus un sustrius, un no sehlahm audseja abbotu, bumbehru, kirschu un pluhmu kohkus, kurre augtus winsch tad pahrdewe, un tâ sawa waiga sweedrôs sawu maisi ar gohdu nopelnija. Kahdâ rihâ winsch no gultas zehlahs, eegahje sawâ dahrsinâ un atradde 15 sawu wiffmukkaku wiffslabbaku dahrsa-kohku neschehligi nozirstus. Sirds winnam istruhlahs, to redsoht un us to zilweku dohmajohr, kas winnam tâ ar nifnu prahtu par spihcu bija darrijis. Winsch no mihta pestitaja bija mahzijeas Deewu luhgt, tadeht sauze: Zehws, peedohdi tam zilwekam, kas man to darrijis, jo tas ne sinn, ko winsch darrijis. Un luhk', tas Wiffuschehligajs muhsu nabbaga dahrsneekam atjaunoja prahtu un spehku; ka tas atkal ar preeku sawu dahrsinu sahje kohpt, un ifnogaddâ jo wairak aismirfe, kahda blehdiba ta bija, kas winnam zittkahrt notikkufe. Jau winnam audsetini kohzini ar Deewa palihgu schai ruddeni lihds 2000 bija wairojuschees, tad atkal, kahdâ rihâ no istabas nahjis laukâ, atradde, ka pahr nakti winnam wiffi 2000 kohzini neschehligi bija nozirsti. Kurseh zilweks to darrijis, to wehl teefa ne isdabbuja; bet Deewam winsch gan sinnams; tam pascham, kas fohlijis sawâ laikâ katram atmakfahrt pehz wianna darbeem, un gaismâ west, kas tumfibâ apstehpts. Lai Deews ifkatru zilweku pasarga no tahda nifna, blehdiga prahta!

Is Pohlu semmes. Schè irr pilssehtina, Bilgorri wahrâ, 8 juhdses ais Jamoffs; tur drihs wiffas feewas weenadu darbu strahda. Taisa astru feetus, ko winnu wihri aiswedd us fweeschahm semmehm. Ifkneddelâ winnahm tur pee scha darba astru wajjaga par 15,000 guldeem, un schohs astrus winnu wihri atness no Kreewu semmes. Bet kad nu tee wihri tif beesi no mahjahm, tad feewas paschas arri stahw wakti un tâ patt arri ne kaunahs, wehl zittus wihrischkus darbus strahdaht.

Is Berlihnes. imâ November pehz pussdeenas spehleja diwi puischi sawu wezzaku mahjâs, bet schee winnus ne nokohpe. Istabâ behrni atradde kahrpinu ar biff-sahlehm, ko tehws tur kaktâ bija nolizzis schahweht; no tahm

winni nonehne drufzin un tohti preezajahs, tachs pa graudineem eededsinadami. Bet winni kahrpinam nahze pahrtuhwu, leesma eeffittahs eeffschâ, un ischaudamees ahra, wezzakam puifcham, kas 9 gaddus bija wezzumâ, neganti peeswillinaja rohkas un waigu.

Wehl is Wahzsemmes. Pee Firt=pilssehtas (raksti: Fürt) palikke eeffsch semmes scho waffaru leels welwis gattaws preeffsch jaunu leelu allus=pagrabu. Eefahpe 19tâ Oktober 6 zilweki eeffschâ, jo zitteem no winneem tur kahds darbs bija. Bet us reis welwis sagahsahs un pee3 zilwekus nofitte. No scheem irr weens, kam 6 behrni palikke pakkat. — Sestajs zilweks zaur to laimigi isglahbahs, ka stahweja drufzin tahtaki no muhra un mannidams, ka welwis eegahschotees, wehl paschâ laikâ dabbuja isleht laufâ.

Is Briffeles pilssehtas, Beljeru semmê. Tur ne fenn paglabbaja wihru, kas bija tohti leels un refs. Bija Schaf Beateas wahrda, 38 gaddus wezzumâ un tanni brihdi, kad winnu eelikke kappâ, 500 mahrzinus smagumâ. Winna sahrks bija puffedortu pehdu plats, 7¼ pehdas garsch, un diw-padsmit zilweku wajjadseja to pazelt.

Is Sprantschu semmes. Pee Marselles pilssehtas ne fenn atnahze pahrtuhwu no Brasilies=semmes, kas Deenas=widdus=Amerikâ, leels kuggis ar balkeem un zitteem kohkeem. To islahdedami, laudis eeraudsija kohku starpâ leelu breesmigu tschuhfku, un nu wairs ne drihktahs us kuggi eet. Gaidih, kamehr laiks mettisees aukstaks, jo zerre, ka tad swehrs pamirschohet un winni bes bailehm warreschoht eezet un winnu nokaut.

Is West=Afrikas semmes nu patt weens mahzitajs, kas no Londres pahrtuhwu turp bija aisgahjis, teem paganeem Jesus mahzibas pasluddinaht, us mahjahm laidis gramatu, kas stahka pahrtahm blehnahm un breesmahm, ko winsch wehl tur atraddis. Winsch raksta tâ: 6tâ Janwar=deenâ nomirre weena no pascha Fehnina meitahm, un pehz schahs semmes eeradduneem nokahwe, wannai par gohdu, 3 zittus nabbaga zilwekus, kurreu nozirstas galwas un meefas es pats redsejis nessam pahrtirgus plazzi. 13tâ Janw. atkal nomirre wezswirfneeks no Ruhmass=walsts; nokahwe winnam par gohdu 12 zilwekus, kurreem papreeffsch ar nasi duhre zaur waigeem, lai wairs ne spehjoht sawam Fehniam lahdeht. 17tâ Janw. teefa patte diwus wihrus likke nokaut par to, ka winni Fehniam ne bija dewufchi pilnu gohdu. Arri scheem papreeffsch nasi dsinne zaur waigeem. Ar winnu affinim eefwaidija Fehnina bunes. 18tâ Janw. gaddijahs, ka es, no Fehnina namma isnahkohet, pats redseju, ka weens farra=wihrs nozirstu zilweka galwu un rohku ar tahdu weeglu prahnu nesse, itt kâ meefneeks sawu prezzi. 20tâ atkal kahds leels kungs aismigge, un tam par gohdu arri 12 zilwekus nokahwe. Winnu lihki un nozirstas galwas gulleja pee semmes us eelahm. — Raut nu gan wehl tik negantas blehnas un breesmas pee scheem paganeem atrohdaht, tatschu winni muhs ar preekeem usnehme sawâ semmê, tâ ka zerrejam, driht ar Deewa palihgu isdohschotees, Jesus mahzibas winneem eemahzihet.

No Birschu=muischas, Kursemmê. Ar Deewa schehligu paligu peedshwoja muhsu Birschu= un Sallas=draudse tohti preeka pilnu un wehrâ=leekamu deenau. Birschu= un Sallas=draudses zeenigs mahzitajs un Seh-

pilles prahwests Lundberg palikke 17tâ Oktober mehn. d. 60 gaddus wejs. Tannî paschâ deenâ rihta agrumâ sapulzejahs muhsu basnizas pehrmindexi, teefas=wihri, draudses preekfchneeki, pagasta ffohlmeistexi un ffohlas=behrni muhsu wezzâ teefas nammâ, no kurrenes pats zeenigs Birschu=muischas seelskungs von Schleyer tohs waddija us basnij=lunga muischu. Sirsniiga mihlestiba us sawu mahzitaju bija atwaddijusi arri tohs krohna mescha=sargus, un wehl daschu saimneeku un saimneezi, sawu firmodamu dwehsetu=gannu sawâ 60tâ dsimtu=deenâ sirsniigi apfweizinaht. — Papreekfch wiffi ar fskannigu balsi dseedaja scho dseesminu, kurrâi tahds wirsrahts:

D s e e f m a

Birschu= un Sallas=draudses zeeniga mahzitaja

L u n d b e r g a

feschdesmitâ dsimtu=deenâ dseedata

no

Birschu= un Sallas=draudses basnizas=pehrmindereem, teefas=wihreem, preekfchneekeem un ffohlmeistereem.

Meld. Mehs Deewu, Kungu slawejam.

1. Tahs draudses, kam Deews gannus suht', Kas newaid derreti, Bet publejahs, kaut nahzees genht', Glahbt katru dwehfeli; — 2. Tahs sawus gannus apzeena, Lihd' ar teem preezajahs, Kad Deews teem preekus peefuhda, Un pee teem pulzejahs. 3. Eâ pat meh's, zeenigs mahzitaj's, Schurp scho riht' nakfuschi, Zuhs fweizinaht; — Deews schehligaj's Zuhs waddij's tehwisfchi! 4. Feschdesmit gaddus waddija Zuhs Deewa fpehziba! Trihsdesmit feschd's fskanneja Mums Zuhsu mahziba! 5. Un Deewa wahrdu fehllina Zer pee mums faknoj'fees, Un Deewa garra kohpshana Eefsch firdim darboj'fees. 6. Wezz-tehwu launas eerafchas Eet pee mums mafumâ, Un Jesus fwehtas mahzibas Aug augtin firsniinâ. 7. Zau pasuhd leelee dsehrâji, Kas lohpeem lihdsigt,	Un fahtiba nemm mittekli Zkattrâ pakrehfli. 8. Eefsch ffohlahm muhsu jaunekki Zohp Deewam peewesti; — Zuhs tiffli, mudri strahdneeki Un prahta zllweki. 9. Zkattru dweh'les jauzumu, Eefsch ka meh's eefkohpti, Mehs atsishstam, un teifshanu Zam dohdam debbest! 10. Lai tad schai dsimtu=deeninâ, Ko Deews Zums lizzis felt, Za apstanna Zuhs preezina, Ka darbs naw bijs welt'! — 11. Un meh's schahs draudses kohpeji Preekfch Deewa apfohlam, Ztt talfai, tschakli usbraugi Zuht sawam pagastam. 12. Eâ darridami, wezzumâ Zums preekus waitrosim, Un paschi gohda tiffumâ Zo deenas peeaugstim. 13. Us to mums spehkus dahwini, Zu Deews, no augfchenes! Un mihlestibâ usturri Schahs draudses dwehfeles!

Gan muhsu zeenijami teefas=wihri un basnizas=pehrmindexi bija sirsniigi wehlejuschees un luhgufchi, lai kahds zeenigs mahzitaj's no kaimiau draudsehm schinnî stundinâ winnu un wiffas muhsu draudses firds=jufshanas ar labbi falikkeem wahrdeem isteiktu; bet tee luhgti zeenigi mahzitaji bija aiskaweti, scho wehlefshanu peepildiht. Tad nu paschi ar weenteesigeem wahrdeem sawu mihlotu mahzitaju

usrunnaja, to luhgdami: lai peeneimohht draudses mihlestibu, fo ta sawam dwehsetu-gannam sawâ Gotâ dsimtu=deenâ gribbejusi rahdiht, un ka wiffa draudse Deewu par winnu luhdsoht, lai tas winnu wehl ilgus gaddus pee spehka un wesselibas usturoht, tam weeglu firmumu peesuhthoht un leekoht peedsihwoht preekus pee behrneem un behrnu behrneem, tà kâ arri pee sawas mihlotas draudses. Zeenigs mahjitajs peenehme schahs laimes wehlechanas ar mihlestibu, un luhdse wiffus, lai pee winna masu brohkastu baudoht. — Nu sanahze wiffi leelâ istabâ, fur ikweens sawu mihlestibas dahwaninu, fo no mahjahm bija lihds nehmuschi, nolikke; tad apsehdahts ap patlabban apklahtu galdu, brohkastu turreht un us sawa mihla mahjitaja wesselibu glahsiti wihna baudiht. — Weidsoht ar Deewu fazzijuschy, ikweens aigahje us sawahm mahjahm. — Schi deenina pee muhsu draudses wehl ilgi paliks peeminnâ. Lai Deews tahs mihlestibas usturr jo probjahm muhsu mihlu Birschu= un Sallas=draudsi tahdâ weenteesigâ mihlestibâ us saweem kungeem, waldineekeem un mahjitajeem! Lai paklausa jo probjahm ar tschaklibu saweem wadditajeem, kas nomohdâ irr par winnu dwehselehm, un kas ne sawu, bet ka uschu labklahschanu mekte! Lai ikweens sawâ no Deewa eerahditâ kahrtâ un ammatâ ar uszihribu un taisribu sawus peenahkamus darbus isdarra, tad Deewa schehlastiba, meers un labklahschana us zilte ziltem wairin wairofees, un weenumehr paliks muhsu draudse.

L.....l.

(Pee 45tas un 46tas lappas peederr pawaddons no wessela bohgena, fur atrohdahts: I. Trescha dalka tahs mahzibas pahr Jahsepa stahsteem. II. No teem stahsteem, tà gahjis pasaulê ar kristigu tizzibu no Apustulu laikeem lihds taggad: ohtra laika treschas nodallas sahkaama pufse, un III. 23scha un 24ta jantafchana.)

S l u d d i n a s c h a n a .

”Kâ nahfoschâ gaddâ buhs ar Latweeschu draugu un winna pawaddoni? Woi wehl pa zellu isees, woi ne?” — Tâ laikam weens woi ohtrs no muhsu lassitajeem jau buhs prassijis. Lai scheem atbildam tà: Labpraht winnus isstellesim arri jo probjahm, ja ween tik dauds nehmeju buhs, zik waijaga, ka mehš bes sawas skahdes tahs lappas warram sagahdaht. Gan pa scheem 10 gaddeem tà wehl naw notizzis wis; bet wairs ne spehjam tehreht. Tadeht fakkam: ”Luhdsami, juhs zeenigi leelikungi un mahjitaji, apdohmaseet jel, woi muhsu lappas pa scheem 11 gaddeem juhsu laudim, woi jums pascheem kahdu skahdi padarrijuschas; bet ja naw bijuschas par skahdi, bet par labnu, nu tad gahdajeet, zik tas warr buht no juhsu pusses, ka mums us preekschu wairak lassitaju buhtu; un juhs, gohdigi Latweeschy paschi, ne isrunnajeetees ar to, ka jums diwi rubli gruhti effoht par schahm lappahm tehreht; lassoht jel fabeedrojeetees ar zitteem us tahdu wihsi, ka tahs jums wairak ne maksatu, ne kâ 10 woi 20 kapeikus pa gaddu, un paturrait labbaki tahs mahzibas un tahs gudras sianas, fo lappas atness, ne kâ tahs lappas paschas. — Ja lihds seemas swehtkeem jau tik dauds lassitaju us nahfoschu gaddu pee mums buhs peemeldejuschees, zik waijaga, ka mehš bes skahdes warrefim istikt, tad bes saweschanas arri us preekschu sawas lappas sagahdasim, bet ja ne — tad pee waldischanas isluhgim brihwibu, sawu lauzinu pa weenu gaddu atstahst papnâ.

Lihds 10. November pee Nihges irr atnahkuschy 1383 kuggi un aisbraukuschy 1277.

Brihw drikkteht. No Widsemmes General-gubernementes pusses: Dr. C. E. Napierstky.

45 40
Latweefchu drauga

p a w a d d o n s

pee № 45 un 46.

5 un 12 Nowember 1842.

Derrigas mahzibas par Jahsepam stahsteem.

(Stattees № 39 un 40; 41 un 42.)

Latweefchu drauga pawaddoni pee № 41 un 42 redsejam, kà Jahsepam Potiwarā nammā klahjees: Jahseps sawam kungam kalpoja taisni, gohdigi, ustizzami wiffās weetās, bet wiinna kunga gaspascha bija blehdigs, besdeewigs, nifns seewifchkis un zaur wiinnu Jahsepu eemette zeetumā eefschā. Schodeen apzerrestim (peh̄ 1 Mohs. gr. 40 nod.).

Kà Jahsepam zeetumā klahjees?

Zik taf grehti tainam, gohdigam, ustizzamam zilwekam schinni grehku pasaulē! Buhtu jadoh̄ma: ka ir wiffai nemahzihts zilweks to warr atsiht: ja ne weens ne peewiltu, ne peekrahptu, ne sagtu, to, kas tauns, ne fozzitu labbu, ja wiffi ar pateefigu wallođu un ar gohdigu rohku pee sawa darba eetu, tad buhtu wisseem labbi dshwoht, kungeem un kalpeem, augsteem un semmeem; bet nu to ta grehku pasaulē ne atsiht! Doh̄ma ar weenu wehl gudraki buht par Deewu un pahrgroh̄siht ta Kunga likkumus. Gribb ne ar goh̄du, bet zaur wiltibu; ne zaur strahdaschanu, bet zaur krahpschanu; ne ar pateefigu wallođu, bet zaur melleem; ne zaur pazeefchanu, bet zaur atreebschanu; ne zaur meeru, bet zaur eenaidibu un dufmibu pee laizigas labklahschanas tikt. Kaut Deews tas Kungs zaur to praweeti Esaijasu ar skaidreem wahrdeem fakka: Sluddinajeet tam tainam, ka tam labbi klahfees, ka tas sawu darbu auglus ehdihs. Wai tam besdeewigam, tam ne klahfees labbi, jo tam atmakfahs peh̄ wiinna darbeem! Un Jesus fakka: kas ir tam wiffu-masakajam stary manneem brahteem pahri darrih̄s, tas eeeres muhschigās mohkās, bet tee taini eeeres eefsch muhschigu dshwofchanu.

Tas Egiptes keh̄nisch Waraiis stary saweem kalpeem atradde diwus blehdigus usraugus, kas lohni sinnaja nemt, bet sawa kunga labbumu ne sinnaja uskohpt. — Abbi, kà blehdigi kalpi bij preeksch sawa kunga apfuh̄dseti un Waraiis tohs apfuh̄dsetajus klaufsija, teem tizzeja un likke abbus usraugus zeetumā eemest.

Waldineekeem zeh̄rtamajs soh̄bins no ta Kunga irr roh̄kās eedohts, teem besdeewigeem par atreebschanu, un winneem no ta Kunga irr wehlehts, tohs laundarritajus pahrmahziht ir zaur tam, ka tohs eeelēk zeetumā — apzeetinafchanā eefschā. — Bet kas to zeh̄rtamu soh̄bini nepareisi warka, un kas tai zeetumā par nepateefi eegrush̄sch, tam buhs sinnaht: ka tas Kungs tahs affaras reds, ko zeetumneeki raud, un ka tas Kungs tahs nopuh̄schanas dsh̄rd, ar ko zeetumneeki nopuh̄schahs. Lai Deews ne dohd gohdigai dweh̄fselei stary laundarritajeem dsh̄woht, ne kurrā weetā! lai Deews ih̄paschi ne dohd ar tah̄deem buht koh̄pā eefsch zeetuma! Ja eefsch tawah̄m mahjah̄m besdeewigi, kà leh̄geris, ar sawu nifnu mehli tewis irr apstah̄juschi, tad taf warri eet us mihtu basnizinu, us mihtu Deewa namniniu, un tur ar sawu Deewu isrunnatees. Un ja tew tur affaras birst,

un tu, us zelleem apmettees, ne warri spehku atrast, atkal stahwus iszjeltees, tad tapatt weens un ohtes azzis tewim usmett wirfû, un Deewu luhds: »Kungs, effi winnam schelligs!« un tew pasneeds rohku un fakka: zellees un ne behdajees tik wiffai! Deews, tas Kungs, jaw debbefis ne fnausch; wusch sim, kas tawu firidi lausch; Deewam naw grubti palihdseht, woi ar dauds, jeb ar masumu! — Bet, kas tad zeetumâ to nenodseedfigu eepreezina; kas eet klast winnu meerinabt! Ja tu ar gauschahm affarahm raudi, tad weens peenabt klast un fakka: Mulki, ko tu brehz? Ja prohti sagt, tad tew arr' waijaga prast melloht, jo ja gribbi sagt un ne melloht, tad gribbi ar weenu paschu spahrnu freet; zil tahtu ta ffreedams tikfi? Un kad tu labbi leedsees, un ar weenu leedsees, un ne buht ne schaubees, ko tad tewim padarrihs? — Un ja jo wairak fahkfi roudabt, — wusch atmett tewim ar rohku un fakka: Ko tu brehz preeksch laika! Kad ahdu dihrabs, tad buhs laika brehkt un kauft. Un ja tu sawas rohkas fanehmis, fahkfi Deewu luhgtees, — wusch usnems kahdu beskaunigu singi trallinabt, un fahks zitrus mahzigt, ar kahdu lahdeschanu warr zittu labbi nolahdeht. Un wiini kophâ faheduschees leelabs ar leelu leelischanu, kâ wiini scheit un tur sunnus un fargus gudri peewihlufchi un kahdâs bailës tee bijufchi un kâ no bailehm gudri isfprukufchi; kâ winneem pehz irr weizees stipri atreebtees u. t. j. pr. — Zil dasch zeetumâ rizzis, kas wehl ne buhtu tik launs bijis, zaur zitteem zeetumneekem pa wiffam irr famaitajees, un pa wiffam par blehdi irr palizzis.

Gohdigu un deewabihjigu Zahsepu ne warreja ne weens, nej Potiwara augsta gaspascha, nej arri kahds augsts wirfneeks par blehdi pataisigt un us launeem zelleem pawest. Wusch turrejahs pee Ahbraama, Ihsaka un Jehkaba Deema un wiina Deews to ne atstahje.

Blehds ne nahf pee gaismas ar faweem nikneem darbeem, lai wiina darbus ne isfunni, tumfiba winnam parihf sawus darbus strahdabt; bet nu ta tumfiba tik pat gaischa irr preeksch ta Kunga azzim, kâ ta gaisma, un Deews tumfiba artidsan warr peektuht klast pee zilweku firidim.

Gaddijahs abbeem Warais usraugeem nakti sapni redseht, un fairs redseja sawadu sapni. Zahseps ir zeetumâ bija israhbijees kâ deewabihjiga dwehfele un ta labb no ta zeetuma farga tam bija usdohts, pahre teem zitteem zeetumneekem azzis turreht atwehru. — Abbi usraugi bija nofummufchi un nobehdajuschees par teem fapneem, ko tee bija redsejufchi, un Zahseps winnu nofumschanu nomannijis, teem peestahjahs klast un tohs waijaja: Eß labb juhfu waigi tik fummigi raugahs? Un schee us Zahsepu fazzija: Mums irr fapnis fapnojis, un sche ne irr ne weens, kas mums to isstahsta. Tad Zahseps atbildje: Woi tad fapnu isstahstischana nahf no zilwekeem? Sapnu isstahstischana jaw peederr Deewam! Bet tapatt isstahsteet jelle sawus fapnus. Tad tas dsehreenu deweju wirfneeks Zahsepam sawu sapni isstahstija, fazzidams: Raugi jelle, es sawâ fapni redseju wihna-kohtu manna preekschâ. Un tam wihnakohtam bija trihs sarri, un tas isplauke, wiina fakkums auge, seedeja, un wiina ohgas eenahzahs. Un Warais bikkereis bij manna rohka, un es tahs ohgas nehmu, un tahs isspeedu Warais bikkere, un dewu to bikkere Warais rohka. Tad Zahseps to sapni kâ isstahstija: Tee trihs sarri irr trihs deenas. Pehz trim deenahm Warais tawu galwu paugstinahs, un tew eezels atkal tawâ ammarâ, un tu dohfi Waraim to bikkere wiina rohka, pehz ta pirmaja eeradduma, kâ kâ biji eeraddis darriht, buhdams wiina dsehreena dewejs. Un Zahseps to dsehreena deweju luhdsahs, lai wusch no ta zeetuma isnahjis, winnu peeminn, — fazzidams tohs wahrdus klast: Es

esmu sagchus nesagts, es esmu pasleppeni isneimts no tajs Ebreeru semmes, un ne esmu ne ko taunu darrijs, ka tee man schinni bedre irr eemettuschi.

Tam maises zeppejam schi sapna isstahstichana tohti patikke, bet redsi, Jabseps wiina sapni sawadi isstahstija. Tee trihs kurwi, — fazzija Jabseps — irr trihs deenas. Un pehz trim deenahm Baraüs tawu galwu pahr tewim pazels, un pakahrs tew kara tawä, un tee putni ehdihs tawu meesu no tewim.

Scheit cekriht, kahdu wahrdinu runnaht, kahdu pamahzischamu doht par sapneem, kas wiini irr un no kam wiini jellahs. Sapni irr parahdichanas, kas zilwekam parahdajs gultohht, ceksch meega buhdamam, ko winsch pee fewim naturr. Ja kahds zilweks sawas parahdichanas pee fewim ne naturr, ja winsch tajs zitteem stahsta, gulledams ceksch meega, tad ne fakkam: winsch sapno, tad fakkam: winsch muld. Un ja winsch ne ween ar mutti tohs apleezina, bet turklaht arridsan ar rohkahm un kahjahm strahda, tad fakkam: winsch rahsejahs. Sapni zilwekam azzis irr zeetas un winsch tak reds, un winsch reds brihscham tahdas leetas, ko winsch ar meesigu azzi ne kad naw redsejis. Warr buht, ir no juns dasch buhs sapnojis: spahrnös freet. To ne weens no mums ar meesigu azzi naw redsejis. Weegli tu sapni liddinajees pahr wissu-augstakeem jumteem un kohfeem, un brihscham gaußi, brihscham pamaßi tu pahr gaußu liddinajees. Parahdajs sapni neredseti putni un neredseti swehri; fanahkam ar laudim, kas ne kad ne effam redsejuschi, strahda darbus, kas mums pa wissam swesch i irr. Parahdajs mums sapni pa wissam sawada parfaule, ne ka ta irr, kurrä mehß peemistam un dschwajam. — Bet kam tad schihs leetas ta parahdajs: woi meesai jeb dwehfelei? — Aispeed ar rohku azzis un tu ne ko ne redsi; kur naw trohkfuis, tur ne ko ne dsirdi; kur naw ko baudiht, tur arri us mehli ne ko ne baudi. Sapni tu redsi, tu dsirdi, tu baudi ar mehli, tu juhti ar rohku, — kur meesas lohjekteem naw ko baudiht, naw ko redseht, ko dsirdeht, ko just; tad nu prohtams, ka sapni nahß no dwehfeles. Irr tahdas slimmibas, kur zilweks gult us gultu, un ja wiina waizafi: kas staiga par eelu, winsch gultä gulledams, azzis aisflehdßis, ffaidri un riktiigi pasakka, kursch zilweks tur staiga. Pats to ne esmu redsejis, bet no uselzameem laudim to esmu dsirdejis un grahmatäs to esmu lassijis. — Scheit ffaidri redsams, ka ta dwehfele warr parahdichanas dabhuht bes meesas paliga, ka ta dwehfele swabbada no meesas. Bet meesa bes dwehfeles paliga ne warr ne neeka redseht. To ta dwehfele jaw meesai dohd dschwibu, un bes dschwibas buhdamai meesai, nedschwai meesai, naw ne kahds, naw arri tai juschanas spehßs.

Kä ta dwehfele to meesu apdschwu, darra dschwu, darra preezigu, tapatt arri ta meesa to dwehfeli woi apgruhtina jeb darra dschwu. Nemsim tä: Ja tawa dwehfele irr noßkummufi un apbehdinata, tawa aßs, taws waigs arri noßkummis raugahs. Kä scheit pee teem diweem usraugem bija. Jabseps wiinus eeraudßijis, no wiina azzim, no wiina waiga sihmeja, ka teem bija behdas, bes ka wehl schee Jabsepam ko bija stahstijusch. Tapatt arri, ja tawa dwehfele kahdu preeku sinu irr dabjußi, tawa aßs preezigi raugahs, tu plaukschliini ar rohkahm, tu lezz ar kahju, tu smeijees. Tä nu dwehfeles behdas un dwehfeles preeki darra to meesu woi gruhtu jeb weeglu; ir ta meesa israhdajs woi preeziga jeb behdiga. Tur prettim atkal redsams, ka arri ta meesa to dwehfeli apgruhtina; to juhs wissi buhseht redsejuschi pee preedsehruscha zilweka. Dasch tulschä dußschä irr meerigs, saderrigs, pazeetigs; eedsehrees winsch ar jebkatru täisa dumpi un kühwejahs itt pehz ne-neeka. Dasch tulschä dußschä irr smags un pakuhtris us kahjahm; eedsehrees pirmajs pee

danzofchanas. Brandwihns pahrgrohsa to zilweku, tapatt kà driggenes un zittas nahwi-
gas sables un kaitigi dsehreeni. Tapatt irr, kad dauds stipru allu dserr, zilweks no tam
eereibis, arri paleek sawads. Scheit ta dwehsele israhdahs pahrgrohsita un sawada, zaur
tam, ka meefas affinis irr fakahrsejuschees. To redsam no eereibuscha zilweka farkaneem
waigeem, to samannam, ja ar pirkstu tam leelu ahderi woi us rohku jeb us kaku peespee-
scham. Affinis lezz ar leelu lehfschanu un fscreen ar stipru fscreen, pulkstemi fitt ar sti-
pru fischanu, zaur tam ta dwehsele tohp sawada. Tapatt irr redsehts, ja zilweks dabboh-
galwas kaufu maitaht, ka no tam dasch ar fajukkufchu prahtu palizzis. Kad zilweks gult
ar farsoni, eeksch leelas gultas, tam kahdi nekahdi baidekti rahdahs. Zilweks, kam eek-
schas maitajufchees, kam speedejs irr, mehds noffummis, ahtrs buht, winsch jebkatru nee-
zinu nemni pee firds un par to taifahs behdas un ruhpes; turprettim tas, kas zeesch or
kruphtim, laid tam arri buhtu leelakas meefas fahpes, sawa garrà naw isfamissejees. Ta
nu ta meefa apgruhtina to garru. Un tas gars arridsan apgruhtina meesu.

Tad nu sapni zilwekam zekahs woi no apgruhtinata garru, jeb no apgruhtinatas mee-
fas. Ta leeta, kas mums deenahm ruh, ta mums arri mehds naktim parahditees. Ur ko
par deenu darbojamees, ar to arridsan sapni allasch darbojamees. Jehkabs bija awju gans;
ta labb winsch sapnoja, ka tee ahfschi apgahjabs ar teem eeraibeem, raibeem un lahfsainem
fshkeem lohpeem. Un Jabsaps sapnoja no kuhlineem, ko winsch lauka sehja, un tas dseh-
reenu dewejs no wihna un tas maisuzeppejs no maisses. Pee teem sapneem, kas zekahs
no meefas deht meefas flimmibas, tur irr sawadi: tur aisuemm eeksch parahdischanahm
tahdas leetas, ar ko papreekschu ne mas newaid darbojuschees.

Ta arri weenam un ohtram schi pamahzifchana, no kam sapni zekahs, ne peetiktu,
tad to tak wiffi sinnam un schinni leeta effam weena prahta, prohti: ka teescham sapni irr,
bet sawadus prahtus un padohmus pee tam atrohnam, woi sapni arridsan wehra leekami,
woi irr sapnu parahdischanahm jatizz, jeb ne. Irr, kas sapnu parahdischanas turr par nee-
keem un blehneem, ta labb no rihta iszehlfufchees, winsch gan sawa sapni stahsta zitteem,
bet par to smeijabs, un to par neekeem un blehneem turr. Zitteem tur prettim ta irr,
kà teem diweem usraugeem bija, ja tee sapnus redsejuschi, tad winni mekle isstahstijaus,
un ja to sapni greeesch us labbu, tad tee preezajabs, ja to greeesch us taunu, tee noffumstabs.
Un kà wezzòs laifòs bija ihpaschi sapnu isstahstijaji, tapatt arri schim brisfcham starp see-
wifschkeem gaddahs, kas leelahs to fohlu peeturreht sapnus isstahstijht. Winni peenemm
par palihgu 52 trumpas, jeb arri no zilweku rohkahm, no tahm dauds woi masak wihlehm,
kas eeksch rohkas irr, tahs grihb jeb leekahs usshmeht, kahdas deenas zilweks faredsehs,
woi labbas jeb taunas. Ihpaschi dauds laudis daudsina no Eschigganeem, ka schee scho
fohlu tohti prohtoht, no kurreem stahsta, kà tee no Egiptes semmes effoht nahkufchi.

Zuhs gan grihbeseet sinnaht mannu padohmu jeb mannu tizzibu par sapneem. Mans
padohms ne warr zittads buht, kà tas, ko fwehti raksti par sapneem mahza. Swebti raksti
mahza, ka Deews wezzòs laifòs zilwekeem zaur sapneem parahdijis sawu fohdu, sawu
scheplastibu, sawu padohmu. Kad tas kehniisch Abimeleks bija gullees klast pee Ahbraa-
ma feewas Sahras, tad Deews Abimelekam sapni nahze klast un tam fazzija: Redsi, tew
irr jamirht, tahs feewas deht, ko tu effi nehmis; jo ta irr laulata feewa. Tapatt Pilatus
feewa, kad winnas wihrs Jesu grihbjeja pasuddinaht, no Deewa ar fskaidreem wahreem
bija pamahzita, lai Pilatus to grehku ne darra: to nenoseedfigu pasuddinaht, kà tas
wehstu neffejs stahstija, fazzidams: Ne darbojejs ar scho taifhu; jo es wiina deht dauds

esnu zeetusi sapani. Deews arri parahdijis eefsch sapanem sawu scheblastibu, ka pee Zahsepa sapanem no teem kublischeem un no saules un mehnefs un swaigsnehm. Un ka schein teem diweem usraugeem un tam Egipteru Techniam Waraüm. Bet pee sapanu isstahstischanas paleek pee tam, ko Zahseps teem usraugeem atbildeja: Meggi sapanu isstahstischanas peederr Deewam? Sapanus isstahsticht naw zilweku warrâ. Wezzôs laikôs, fur wehl ne bija ta Kunga skaidrajs wahrds zaur Mohsu un teem praweescheem fluddinahts, tur Deews arri zaur sapanem parahdijahs un sawu prahtu zaur sapanem darrija sinnamu, bet taggad tâ wair's naw. Kristus tai lihdsibâ no ta baggata wihra ne fakka wifs: woi teem naw sapani, lai tee tohs klausa, bet winsch fakka: winneem irr Mohsus un tee praweeschi, tohs buhs teem klausigt! — Pehz tam, kad Mohsus bija ta Kunga desmits bauustus us ta kalna Sinai dabbujis, Deews zaur saweem praweescheem aisleeds pee sapanem turreetes, us sapanem palautees. Tas praweets Jeremias fakka: Laid tas praweets, kas sapanus reds, sapanus stahsta, un pee ka mans wahrds irr, tas lai mannu wahrdu, pateesi runna. Kahda dalka pellum ar labbibu (— prettlidhsibâ: sapanem ar pateesigu Deewa wahrdu)? fakka tas Kungs. Raugi! es zelschohs prett teem praweescheem, fakka tas Kungs, kas sawus paschus wahrds runna, un fakka: winsch irr to runnais. Raugi! Es zelschohs prett teem, kas nepateesus sapanus fluddina, — fakka tas Kungs — un tohs stahsta, un peewill mannus laudis ar saweem melleem un ar sawahm schiglahm blehnahm, fur es tomehr tohs ne esnu sachtijis, un teem ne neeka pawehlejis. Salamans fakka: Sapanis nahk no leelas ruhpeschanas. Kur dauds sapani irr, tur irr neleetiba. Un Sihraks mahja: Nepratigeem laudim irr weltas un wiltigas zerribas, un sapani padarra getkeem spahrnus. Itt ka kas pehz ehnas kampsta un wehjam pakkat dsennahs, tâ patt irr tas, kas us sapanem palaujahs. Sapani irr dauds peewihlufchi, un tee irr krittuschi, kas us teem irr palahwufchees. Siblefchanas un paredseschanas un sapani irr neleetigi, un tâ patt ka seewas mel-fchanahs, kas behrnu mohkas zeesch. Kas to Kungu bihstahs, ta dwehsele irr swehtiga. Tad nu, mihtajs lassitajs, ja tew kahds sapanis nahzis un tew tas sapanis ruh, un tew tai sapani kahdu grehku pahrmett, ko effi darrijis, tad ne laid to sapani par galwu pahri, bet nahz pee sawa mahzitaja, lai winsch ne ar saweem, bet ar ta Kunga swehteem wahrdeem tawas firds wahtis safeen. Un ja tew meegs ne nahk, ja no meega tohpi zaur sapanem isbaidhts, ja noprohti, ka arri tawa meefa naw pee wesselibas, tad nahz arri pee sawa mahzitaja un winsch tew aisweddihs pee prahtiga ahsta, un ja schim weikfees, tawas sakarsufchas affinis, jeb tawas sahpes remdeht un kluffinaht, tad tee sapani apstahfees. Bet pee gudrahm seewinahm ne eita. Kas to darra, tas grehko, un tas falkahs to stohlu sannaht sapanus isstahsticht, kas zaur kahrim jeb zittadu kahdu parahdichanu grihb zilweka deenas papreekschu pasluddinaht, preekus jeb behdas, tas apgrehkojahs prett to ohtru baufli. Lai peeteek schi pamahzischana par sapanem.

Usnemfim atkal sawu stahstu no Zahsepa. Ka Zahseps tohs sapanus bija isstahstijis, — kaut tee weenadi skanneja, ta isstahstischana bija sawada, — tâ notikkahs. Gaddijahs pehz trim deenahm Waraüm buht dsimschanas deena. Un tas notikkahs, ka Waraüs wisseem saweem kalpeem dsihres padarrija, un winsch pa augstinaja ta dschreenu deweju wirfsneeka galwu, un ta maifes zeppeju wirfsneeka galwu starpsaweem wirfsneekem. Un eezehle atkal to dschreenu deweju wirfsneeku sawâ weeta, un tas dewe to bikkeri Waraüm rohka. Un to maifes-zeppeju wirfsneeku winsch likke pakahrt, itt ka teem Zahseps bija isstahstijis. Tomehr tas dschreenu deweju wirfsneeks ne peeminneja Zahsepu, bet pee

mirse wiñnu. Nepateiziba pafaules alga; gruhâ deenâ noffumstahs ar to noffummu-
fchu, labbâ deenâ tik ween us fewi dohma un fewis apgahda, to warr ikdeenâs dab-
buhst redseht.

Ja nu gribbam atbildeht us to jautafchanu, ar ko fcho reif' usnehmam fawu mahzibu,
prohti: kâ Jahsepam zeetumâ klahjees? Mehs to atbildefchanu dabbonam gan labbi.
Deews arri zeetumneeku reds. Kas nenoseedfigs bedrê eeliktis, to Deews sinn atrast,
un no tahs bedres isneemt. Kas kâ pateefiga un gohdiga dwehfele zeetumâ eeliktis, tam
buhst arri zeetumâ ta Kunga wahrdu teift un flaweht un arri zeetumâ tam Kungam eefsch
wiffa doht gohdu, kâ Jahseps darrija. — Luhgfimees Deewu: 1) Kungs, pasargi man no
tauneem laudim! — 2) Kungs, ne atstahj mannis, ja tee man bedrê eegrufsch! —
3) Kungs, lai ne baiddohs no sapneem, lai bihstohs no tawa wahrda! *W. P.*

S t a h s t i,

kâ

gahjis pafaule ar kristigu tizzibu no Apustutu laikeem lihds taggad.

D h t r a i s l a i k s.

No Feisera Konstantin lihds pahwestam Gregor tam septitam.

(No 325ta gadda lihds 1073fchaj vehj Kristus peedfimschannas.)

Trefcha nodalla.

Tanni laikâ ar kristigu tizzibu wairs tâ ne bija wis, kâ Apustutu laikôs.

(Sahama vusse.)

Pirms jums jo tablakî stahstam, kâ ta kristiga tizziba pa pafauli, fewischki pa Wahz;
semmi, irr isplehtusees, mums wehl ja-flattahs atpakal us tahm draudsehm, ko paschi
Apustuti bija cetaisjuschî, un ja-prassa, kâ ar tahm pa fcho starpu bij' gahjis. Bet preezigu
sinnu ne warram pah to doht, jo tâ, kâ tas ar daschu nammu eet, ko no ahrenes jo dee-
nas jo leelaku istaifa un kas eefschpuffe tatschu pa weetahm jau atkal eegahschahs, tâ patt
tanni laikâ gaddijahs ar to kristigu tizzibu: isplehtahs gan jo deenas jo wairak, bet eefsch-
puffe zaur zilweku wainahm daschreis jau eegrue. Us tahdu weenteesfigu wihsi basnizu tur-
reht un draudses waldihst, kâ swehti raksti to parahda un kâ wehl Apustuti to bija darriju-
fchi, laudim wairs ne peetikke; wiñni ar kateu gaddu-simteni jo wairak mekleja fawu tiz-
zibu ispuschloht ar zeerischeem, kamehr beiddohst pee wiñnu tizzibas wairs ne ko ne atradde,
kas buhtu fanahjis ar Apustutu tizzibu, un kâ tam Deewa-wihram Lutteeram un wiñna
draugeem waisadseja zeltees, un ar teem Deewa raksteem parahdiht, zif aplam un neganti
preefchlaikâ laudis fawu tizzibu ar zilweku isdohmaschanahm bija fajaukuschî. Sewischki
pee trim simehm flaidri warreja redseht, kâ tanni laikâ (fewischki no ta 300ta gadda lihds
600tam) tizziba wairs tahda flaidra un weenteesfiga ne bija, kâ Apustutu laikôs; prohti:
pirmâ kahrtâ pee ta, kâ mahziba patte bija fajaukta ar zilweku isdohmaschanahm; ohtra

kahrtâ pee ta, kahrti tee preesteri un mahzitaji bija, un treschâ kahrtâ pee ta, ka laudis paschi eeksch negantibas un besdeewibas dsihwoja.

Ea pirma leelaka schelschana eeksch kristigas draudses notikke zaur weenu preesteri eeksch Alessandries pilssehtas, kas bija wahrda A-rius. Winsch zehlahs, leedse tauschu preeschâ, ka Kristus effoht Deews, un mahzija: tas effoht til Deewa raddijums, kaut gan Deews winnu preeksch tahs pafaules effoht raddijis un winna sawadas deewabihjaschanas un taisnibas deht winnu paaugstinajis pahr zittrem deewabihjigeem zilwekem. Schahs mahzibas deht bija 325tâ gaddâ Nihzehas-pilssehtâ eeksch Mas-Ahies teem kristigeem bissapeem un mahzitajem no wissahm pafaules mallahm ja-fapulzejahs, nospreest, woi schi mahziba effoht taisna, woi leeka. Sanahze us scho leelu basnizas runnas-deenu 318 bissapi un dauds zitti mahzitaji un preesteri, kas drihs wissi weenprahrtigi A-riusa mahzibu nosazzija par leeku, un usrakstija sawu paschu tizzibas-apeezinaschanu, ko tapehz wehl taggad nosauz par Nihzehas tizzibas-apeezinaschanu. Bet A-rius ilgu laiku kawejahs scho peenemt, bet kad beidsfoht ar wiltu tatschu sawu wahrdu rakstija ap paschâ, tad winsch ahtrunâ ar gauschahm sahpehm nomirre tai paschâ deenâ, kad jau taisijahs winnu atkal usnemt kristigâ draudse, no kurras winsch zittkahrt, sawas mahzibas deht, bija isflehgts. Winna ahtru mirschanu tee tizzigi bissapi arsinne par taisnu fohdibu, ko Deews pats pahr winnu effoht nospreedis. Bet ar to tahs kildas wehl ne bija gallâ; jo tas Keiseris Konstantins isteize, ka winnam A-riusa mahziba labbi gan patihfoht, un luhf, us tahm runnas-deenam, ko 354tâ gaddâ turreja Arles-pilssehtâ un 355tâ gaddâ Mailandes-pilssehtâ, tee sapulzinati bissapi un mahzitaji arri paschi scho mahzibu peenehme. Un us tahdu wihi jau brihscham notikke, ka ko weenâ runnas-deenâ bija nospreeduschi, winni paschi, zittu reis fanahkusch, atkal atmette. Un raug, woi pateesiba tad wairs naw pateesiba, ja arri leelaks pulks tai turras pretti? — Zaur to, ka laudis stribdejahs, woi Kristus effoht Deews, woi zilweks, dauds no winneem sawu dsihwibu pasaudeja, un ir karra-spehli zits prett zittu zehlahs us kauschanu. Ar gaddeem peenehme arri tee Goti, Swewi, Burgundi, Longobardi un Wandahli A-riusa tizzibas-apeezinaschanu, un til pehzlaikâ isdewahs, to pa masam pee winneem atkal isdeldeht, fewischki zaur to, ka tas warrens kehniusch Kldowig tai bija pretti. Tok zittas mallas schi nikna sahle wehl lihds 7tam gaddu-simtenim palikke kuplodamees.

Zits stribdinsch zehlahs prett to bissapu Nestorius eeksch Konstantinopeles; jo winna laikâ dauds zilweki, fewischki mahzitaji, bija eeraddinajuschees, Mariu, Jesus mahci, nosaukt par Deewa-dsemdetaju, bet winsch zehlahs teem pretti un pehz kaidras taisnibas mahzija: schis wahrds ne mas ne peeklahjorees, jo sawauzohht Kristus zilwezigu un deewischku buhschanu. Ea leela runnas-deena, ko 431mâ gaddâ Eweseru pilssehtâ turreja, winnu par to nosazzija par leeku, wiltigu mahzitaju. Nomette winnu ar kaunu no ammata, un tâ winsch arri behdas un truhkumâ nomirre. Sahze arri waijahst winna mahzektus, bet schee aisbehdse us Perseru semmi, kur waldischana labprahht winneem dewe brihw, tizzeht, kas winneem patikke, un pa sawadahm draudsehm turretees kohpâ. Tur tee nu staigaja zaur wissu semmi, nahze arri Tartaru semme un ir Sineseru semme, wissas mallas mahzija un kristija, pagonu zilwekus peegreesdami pee sawas tizzibas. Drihs arri atkanneja wallooda, ka kristigi bissapi no Nestoriusa tizzibas atrohdotees Bukkarei-, Turkestan, un ir Tibberes-semme. Lai nu gan pehzlaikâ tannis puffes Turku tizziba dauds

dwehseles peewihle, ka tee atkal to kristigu tizzibu atmette, tatschu palikke austrumase-
mès labbi leels pulks to kristigu zilweku, kas pehz Nestoriufa mahzibahm turrejahs, un
ko nosauze par tahm Kaldeeru jeb Toghmasa draudsehm.

Wehl flittaki gahje us to basnizas runnas-deenu, ko 18 gaddus pehzak turreja Ewe-
seru pilssehtà, nospreest, woi effoht taisniba jeb netaisniba, ko tas wihrs Eitihkes
(raksti: Eutyches) mahzoht, fazzidams: eeksch Kristus effoht ta deewischfa dabba un ta
zilweziga dabba palikkuschas par weenu paschu dabbu. Scho mahzibu tanni deenà wiffi
usteize par taisnu; un kuresch bisskaps sawu wahrdu tai ne gribbeja rakstih appakschà, to ar
rungahm un ar sohbeneem tik ilgi apdraudeja, kamehr tas to darrija. Tapehz scho basnizas
runnas-deenu laudis arri nosauze par to rasboineeku runnas-deenu. Tresschà gaddà
pehz tam turreja atkal runnas-deenu Kalzedones pilssehtà; bet luhf, schè tee fanah-
kusch biškapi atfazzija tai mahzibai, ko ta Eweseru runnas-deena bija zehlfuse, un pa-
lammaja to wihru Eitihkesu par wiltigu praweetu un winnu isstuhme no tahs kristigas
draudses. Bet wiuna mahzetti, kurreu bija leels pulks, labbà prahtà atschlihrahs no tahs lee-
las draudses, un fadewahs par sawadu draudn, kurrei otà gaddu-simteni tohti labs preeksch-
neeks bija, wahrda Jehkab Baradehus, pehz kam winni arri pehzlaikà paschi nosau-
zajs par Jehkabihreem. Isplehtahs arri no Armenieru semmes lihds Egiptes sem-
mei, kurreas mallàs winni arri wehl taggad leelòs pulkòs atrophdahs, un zittakart arri tikke
nosaukti par Kopteem.

Zits wihrs, Pelagius wahrda, weens muhkis no Calenderu semmes, atkal mahzija,
ka zilwekam ne effoht ne kahds grehks eedumts, un ka tam dabba zaur Adamu ne effoht
maitata wis, bet ka ikkars zilweks sawa pascha grehka deht mirstohr, un no few pascha
gan spehjoht, to labbu gribbeht un padarriht. Gan us zittahm basnizas runnas-deenahm
biškapi wiuna mahzibu noteefaja un atmette, bet tatschu dauds zitti laudis winnam tizzeja,
fewischki Austruma semmès un Sprantschu semmè.

Pahr tahdahm leekahm un wiltigahm mahzibahm, kas pa brihscheem pee kristigas
draudses zehlahs, un dasch'reis' leelakam, dasch'reis' masakam pulkam patikke, meh's jums
wehl dauds ko warretum stahstih, bet lai jums peeteek, ko tè jau effeet dabbujuschy sinnahr;
jo jau teescham flaidri buhseet nomannijuschy, ka us tahdu wihs ta pateefa swehta Jesus
tizziba tannis gaddu-simtenòs tikke sajakta ar wiffadahm leekahm zilweku isdohmaschanahm.

Bet kad paschà kristigas draudses widdù tik leels pulks leeku mahzibu usdihgst un
faknojahs, tad gan arri pee winnu mahzitajeem wainas atraddisees, un jau no reem stah-
steem, ko meh's lihds schim jums tè usrakstijuschy, parahdahs, ka teescham dauds negohdigi
winnu starpà bija. Laudim gultohr, eenaidneeks nahje, nelabbas sahles fehje kweeschu
starpà un nogahje, (arri zittu reis drihs nahje atpakak.)

54.

(us preekschu zittas dakkas.)

Z a u t a f c h a n a s.

23) Kurram lehniam wezjòs laikòs arri tee swehri kalpoja?

24) Kurram wihrum engeli weenu schlihsu zepuri uslikkuschy?

36.